4 de desembre: Sant Joan Damascè, prevere i doctor de l'Església

Text de l'Evangeli (*Mt* 25,14-30): En aquell temps, Jesús digué als seus deixebles: «També és, doncs, com un home que, a punt de marxar a terres llunyanes, cridà els seus servidors i els confià els seus béns. I a un li donà cinc talents, a un altre dos, a un altre un: a cadascun segons la seva capacitat; i marxà. De seguida, el qui havia rebut cinc talents se n'anà i negocià amb ells, i en guanyà altres cinc. D'igual manera, el qui n'havia rebut dos en guanyà altres dos. Però el qui n'havia rebut un se n'anà a excavar en la terra i hi amagà el diner del seu senyor.

»I després de molt de temps ve el senyor d'aquells servidors i passa comptes amb ells. I acostant-se el qui havia rebut cinc talents, en presentà altres cinc, dient: 'Senyor, cinc talents m'has donat, mira, n'he guanyat altres cinc'. Li diu el seu senyor: 'Bé, servidor bo i fidel! Com que has estat fidel en allò que és poc, et posaré sobre allò que és molt: entra en el goig del teu senyor'. S'acosta també el qui havia rebut dos talents, i diu: 'Senyor, dos talents m'has donat. Mira, n'he guanyat altres dos'. Li diu el seu senyor: 'Bé, servidor bo i fidel! Com que has estat fidel en allò que és poc, et posaré sobre allò que és molt: entra en el goig del teu senyor'.

»Acostant-se també el qui havia rebut un talent, diu: 'Senyor, sabia que ets home dur, que segues on no has sembrat, i aplegues on no has escampat; i de por vaig anar a amagar el teu talent a terra. Aquí tens el que és teu'. I el senyor, responent-li, digué: 'Servidor dolent i peresós! ¿Sabies que sego on no he sembrat i aplego on no he escampat? Convenia, doncs, que confiessis els meus diners als banquers, i en venir jo hauria rebut el que és meu amb els interessos. Preneu-li, doncs, el talent i doneu-lo al qui té els deu talents. Perquè a tot el qui té se li donarà i abundarà; però a aquell que no té, fins i tot allò que té li serà pres. I al servidor inútil llanceu-lo a les tenebres exteriors: allí serà el plor i el cruixir de dents'».

© Albada Editorial / evangeli.net

«Cridà els seus servidors i els confià els seus béns. I a un li donà cinc talents, a un altre dos, a un altre un»

Mn. Antoni CAROL i Hostench

(Sant Cugat del Vallès, Barcelona, Espanya)

Avui, Senyor, «per la intercessió de sant Joan Damascè, us preguem que la veritable fe que ell tan doctament va ensenyar sigui sempre la nostra llum i la nostra fortalesa» (Oració col·lecta). A més de dotze segles vista, les llums aportades pel Damascè són de gran actualitat. Segurament, tots coincidiríem en situar a Joan dins del grup dels "cinc talents" (cf. 25,15), car ell acollí i feu rendir tot allò que li pertocà viure en el seu temps.

Aquest gran pare de l'Església Oriental fou, sobretot, «un testimoni del pas de la cultura grega i siríaca a la cultura de l'islam, que s'obrí espai amb les seves conquestes militars» (Benet XVI). Joan, procedent de família rica cristiana, essent jove exercí com a responsable econòmic del califat omeia. Nogensmenys, no tardà en renunciar a aquell treball i distribuir les seves possessions entre els pobres, per tal d'ingressar al monestir de Sant Sabas (Jerusalem). Allí es dedicà a l'estudi i a escriure.

San Joan Damascè ens ensenya, de bell antuvi, apreciar la bellesa de la creació com un gran do —un bon grapat de talents!: «Déu, que és bo i superior a tota bondat, no s'acontentà amb la contemplació de si mateix, sinó que volgué que hi hagués essers que poguessin esdevenir partícips de la seva bondat. Així aparegué a l'horitzó de la història el gran mar de l'amor de Déu envers l'home».

I en un devessall d'amor, «el Fill de Déu, tot subsistint en la forma de Déu, davallà dels cels i s'anorreà fins els seus servents, realitzant la cosa més nova de totes, l'única cosa veritablement nova sota el sol». Amb l'Encarnació, la "matèria" apareix com divinitzada i es considerada com a morada de Déu. La nostra fe comença amb l'astorament davant la creació, davant la bellesa del Déu que esdevé visible!

D'aquí que la fe cristiana —no així la jueva ni la musulmana— ha pogut inspirar la seva pietat en les imatges, tant de Jesucrist com també dels sants. Per a Joan Damascè, «les imatges són el catecisme dels qui no llegeixen».

Pensaments per a l'Evangeli d'avui

- «Mai no pararé de venerar la matèria a través de la qual m'ha arribat la salvació. Però de cap de les maneres la venero com si fos Déu. Jo venero i respecto també tota la resta de la matèria que m'ha procurat la salvació, ja que és plena d'energies i de gràcies santes. ¿No és matèria la fusta de la creu tres vegades beneïda? (...). I, abans de res, ¿no són matèria la Carn i la Sang del meu Senyor» (Sant Joan Damascè)

- «Sant Joan Damascè és testimoni privilegiat del culte a les imatges, que ha estat un dels aspectes característics de la teologia i de l'espiritualitat oriental fins avui. Nogensmenys, és una forma de culte que pertany simplement a la fe cristiana, a la fe en el Déu que s'ha fet carn i que es feu visible» (Benet XVI)

- «La imatge sagrada, la Icona litúrgica, representa principalment el Crist. No pot pas representar el Déu invisible i incomprensible; l'encarnació del Fill de Déu inaugurà una nova "economia" de les imatges: 'En altre temps, Déu, que no té ni cos ni figura, no podia absolutament ser representat per cap imatge. Però ara que s'ha fet veure en la carn i que ha viscut entre els homes, puc fer una imatge d'allò que he vist de Déu. (...) Amb el rostre descobert, contemplem la glòria del Senyor» (Catecisme de l'Església Catòlica, nº 1.159)